

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO

YVES'A BOTA

przedstawiona w dniu 14 lutego 2008 r.¹

1. Sprawy przedstawione tu do rozpoznania Trybunałowi należą do bardzo już obszernej grupy spraw dotyczących wzajemnego uznawania praw jazdy.

2. W pięciu sprawach postawiono Trybunałowi pytanie, czy państwo członkowskie może odmówić uznania ważności prawa jazdy wydanego w innym państwie członkowskim, jeżeli posiadaczowi tego prawa jazdy na terytorium tego pierwszego państwa członkowskiego uprzednio cofnięto prawo jazdy, uzależniając uzyskanie nowego prawa jazdy od pomyślnego przejścia obowiązkowych badań medyczno-psychologicznych.

3. Należy więc sprecyzować zakres obowiązków ciążących na państwach członkowskich na podstawie dyrektywy Rady 91/439/EWG², a w szczególności na podstawie art. 7 ust. 1 lit. a) i b) oraz art. 8 ust. 2 i 4 tej dyrektywy.

4. W niniejszej opinii proponuję Trybunałowi orzeczenie, że państwo członkowskie na podstawie art. 1 ust. 2 oraz art. 8 ust. 2 i 4

dyrektywy 91/439 może odmówić uznania ważności prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie osobie, której na terytorium pierwszego państwa członkowskiego cofnięto prawo jazdy z powodu kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu lub narkotyków, uzależniając, z uwagi na stwarzane przez nią zagrożenie, uzyskanie nowego prawa jazdy od pomyślnego przejścia badania medyczno-psychologicznego, jeżeli w państwie członkowskim wydającym prawo jazdy nie przeprowadzono badania porównywalnego z badaniem wymaganym w tym pierwszym państwie członkowskim.

5. Zaproponuję również Trybunałowi, by orzekł, iż jeżeli posiadacz prawa jazdy przejawia zachowania potencjalnie niebezpieczne, w szczególności biorąc pod uwagę powody, które doprowadziły do cofnięcia pierwszego prawa jazdy, państwo członkowskie może, po uprzedniej kontroli, podjąć środki tymczasowe, takie jak zawieszenie ważności prawa jazdy na czas zbadania przez państwo członkowskie wydające prawo jazdy warunków jego uzyskania.

6. Zaznaczam, że ponieważ każda z pięciu spraw dotyczy tego samego problemu prawnego, w niniejszej opinii będą one analizowane łącznie.

1 — Język oryginału: francuski.

2 — Dyrektywa z dnia 29 lipca 1991 r. w sprawie praw jazdy (Dz.U. L 237, s. 1).

I — Ramy prawne

A — Uregulowania wspólnotowe

7. Aby ułatwić przepływ osób wewnątrz Wspólnoty Europejskiej, jak również ich osiedlanie się w państwie członkowskim innym niż to, w którym uzyskały prawo jazdy, dyrektywa 91/439 ustanowiła zasadę wzajemnego uznawania praw jazdy³.

8. Poza tym ustalenie w tej dyrektywie minimalnych warunków wymaganych do wydania prawa jazdy miało za cel poprawienie bezpieczeństwa na drogach terytorium Unii Europejskiej⁴.

9. Artykuł 7 ust. 1 lit. a) i b) teje dyrektywy ma następujące brzmienie:

„1. Prawa jazdy są wydawane poza tym tylko takim kandydatom,

a) którzy przeszli badania umiejętności i zachowania oraz badanie teoretyczne i którzy odpowiadają normom medycznym, zgodnie z przepisami załączników II i III;

b) którzy mają normalne miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego wydającego prawo jazdy albo którzy mogą przedstawić zaświadczenie, że studiują w tym kraju od co najmniej sześciu miesięcy [5]”.

10. Dyrektywa 91/439 przewiduje w szczególności, że nie wydaje się prawa jazdy ani nie przedłuża jego okresu ważności osobom ubiegającym się o nie lub kierowcom uzależnionym od alkoholu i substancji psychotropowych.

11. Tak więc w pkt 14.1 i 15.1 załącznika III do tej dyrektywy znajduje się następujący zapis:

„Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców uzależnionych od alkoholu lub niebędących w stanie powstrzymać się od picia i kierowania pojazdem.

3 — Zobacz art. 1 teje dyrektywy.

4 — Zobacz motyw czwarty.

5 — Zgodnie z art. 9 akapit pierwszy dyrektywy 91/439 normalne miejsce zamieszkania oznacza miejsce, w którym osoba fizyczna zazwyczaj przebywa, czyli przez co najmniej 185 dni w każdym roku kalendarzowym. Jeżeli posiadacz prawa jazdy jest studentem, musi przedstawić zaświadczenie, że studiuje w tym kraju od co najmniej sześciu miesięcy.

Osoby ubiegające się o prawo jazdy i kierowcy, którzy w przeszłości byli uzależnieni od alkoholu, mogą otrzymać prawo jazdy lub uzyskać przedłużenie okresu jego ważności po udowodnionym okresie abstynencji oraz z zastrzeżeniem opinii upoważnionego lekarza i regularnych kontrolnych badań lekarskich.

[...]

Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców, którzy regularnie zażywają substancje psychotropowe, w jakiegokolwiek postaci, które mogą obniżyć zdolność bezpiecznego kierowania pojazdem, w przypadku gdy wchłaniane ilości mogą niekorzystnie wpływać na jazdę. Przepis niniejszy stosuje się w odniesieniu do wszystkich innych produktów leczniczych czy kombinacji produktów leczniczych, wpływających na zdolność kierowania pojazdem”.

12. Artykuł 8 ust. 2 te samej dyrektywy przewiduje, że państwo członkowskie normalnego miejsca zamieszkania może stosować swoje przepisy krajowe dotyczące ograniczania, zawieszania, cofania lub unieważniania prawa jazdy w stosunku do posiadacza prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie.

13. Na podstawie art. 8 ust. 4 akapit pierwszy dyrektywy 91/439 państwo członkowskie może też odmówić uznania ważności jakiegokolwiek prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie osobie, która na terytorium poprzednio wymienionego państwa

podlega jednemu ze wspomnianych wyżej środków.

14. Wreszcie art. 12 ust. 3 tej dyrektywy przewiduje, że „państwa członkowskie pomagają sobie wzajemnie we wprowadzaniu w życie niniejszej dyrektywy i, w razie potrzeby, wymieniają informacje na temat zarejestrowanych u siebie praw jazdy”.

B — *Uregulowania krajowe*

15. Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (rozporządzenie w sprawie dopuszczenia osób do ruchu drogowego, zwane dalej „FeV”) przewiduje w § 28 ust. 1, że posiadacze prawa jazdy wydanego w jednym z państw członkowskich Unii są uprawnieni do kierowania pojazdami na terytorium Republiki Federalnej Niemiec.

16. Jednak zgodnie z § 28 ust. 4 pkt 3 FeV uprawnienie to nie dotyczy osób, którym na terytorium Niemiec tymczasowo lub ostatecznie cofnięto prawo jazdy przez sąd lub cofnięto prawo jazdy na podstawie natychmiast wykonalnej bądź ostatecznej decyzji wydanej przez organ administracyjny.

17. Ponadto na podstawie § 28 ust. 5 FeV, w sytuacji gdy zastosowano jeden ze środków przewidzianych w § 28 ust. 4 pkt 3 FeV, w Niemczech przyznaje się prawo do korzystania z prawa jazdy wydanego w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej, jeśli ustały przyczyny uzasadniające cofnięcie prawa jazdy lub zakaz ubiegania się o nie.

18. Paragraf 11 FeV przewiduje, że osoby ubiegające się o prawo jazdy powinny spełniać niezbędne warunki fizyczne i psychiczne. Warunki te nie są spełnione w szczególności, jeśli osoby te pozostają pod wpływem środków odurzających lub zażywają marihuanę.

19. W przypadku wątpliwości co do stanu zdrowia fizycznego lub psychicznego tychże osób właściwe organy mogą je zobowiązać do przedstawienia opinii lekarskiej w celu wydania decyzji w sprawie wydania lub przedłużenia prawa jazdy⁶.

20. Ustawodawstwo niemieckie przewiduje dwa rodzaje cofnięcia prawa jazdy. Prawo jazdy może być cofnięte kierowcy na drodze administracyjnej. Kierowca, w stosunku do którego zastosowano taki środek, aby powtórnie uzyskać prawo jazdy, powinien wykazać, że ponownie jest zdolny do kierowania, przedstawiając wynik badania medyczno-psychologicznego. Verwaltungsgericht Sigmaringen (Niemcy) wskazuje,

że w takim przypadku nie można określić końcowego terminu obowiązywania decyzji o cofnięciu prawa jazdy.

21. Poza cofnięciem administracyjnym uregulowania niemieckie przewidują cofnięcie prawa jazdy w trybie karnym z możliwością zakazania takiemu posiadaczowi prawa jazdy możliwości ubiegania się o ponowne zezwolenie na kierowanie pojazdami przez okres od sześciu miesięcy do pięciu lat⁷.

II — Okoliczności będące podstawą sporu w niniejszych wnioskach o wydanie orzeczenia prejudycjalnego

A — Sprawy C-329/06 i C-343/06

1. Sprawa C-329/06

22. A. Wiedemann, obywatel niemiecki, został pozbawiony prawa jazdy w kwietniu

6 — Paragraf 11 ust. 2 i 3 FeV.

7 — Paragrafy 69 i 69a niemieckiego kodeksu karnego.

2004 r. z tego powodu, że kierował pojazdem pod wpływem środków odurzających (heroiny i marihuany). Odwołanie od tej decyzji, wniesione na drodze administracyjnej, zostało oddalone decyzją z dnia 16 sierpnia 2004 r., doręczoną w dniu 18 sierpnia 2004 r., która stała się wykonalna w dniu 20 września 2004 r.

23. W dniu 19 września 2004 r., w niedzielę, właściwe organy czeskie przyznały A. Wiedemannowi prawo jazdy. Prawo jazdy, na którym znajdował się adres w Niemczech, zostało mu wydane w dniu 1 października 2004 r.

24. W dniu 11 października 2004 r. A. Wiedemann spowodował wypadek na terytorium Niemiec i zatrzymano mu prawo jazdy. Decyzją z dnia 27 października 2004 r. Landratsamt Ravensburg (Niemcy) pozbawił A. Wiedemanna prawa jazdy na terytorium Niemiec z tego powodu, że nadal nie był on zdolny do kierowania z uwagi na zażywanie narkotyków. Landratsamt Ravensburg zwrócił następnie prawo jazdy właścicielowi z adnotacją, że „prawo jazdy nie uprawnia do kierowania pojazdami samochodowymi w Niemczech”.

25. Po przegranej w postępowaniu odwoławczym A. Wiedemann wniósł skargę do Verwaltungsgericht Sigmaringen.

2. Sprawa C-343/06

26. P. Funk, obywatel niemiecki, który podlegał zakazowi kierowania pojazdami przez okres dziewięciu miesięcy w wyniku skazania za jazdę w stanie nietrzeźwym, ponownie utracił prawo jazdy z tej samej przyczyny w wyniku decyzji administracyjnej wydanej przez Stadt Chemnitz (Niemcy) w dniu 15 lipca 2003 r. P. Funk przedstawił wynik badania medyczno-psychologicznego, a następnie w grudniu 2003 r. złożył wniosek o ponowne wydanie prawa jazdy, wniosek został oddalony.

27. W dniu 9 grudnia 2004 r. P. Funk otrzymał prawo jazdy w Republice Czeskiej, mimo że nie jest rezydentem tego państwa członkowskiego.

28. Po uzyskaniu informacji o wydaniu tego prawa jazdy organy niemieckie uznały, że P. Funk do tej pory nie wykazał, iż jest zdolny do kierowania. Ponieważ odmówił on poddania się badaniu medyczno-psychologicznemu, niemieckie organy administracyjne zagroziły mu cofnięciem czeskiego prawa jazdy.

29. Po bezskutecznym odwołaniu P. Funk wniósł skargę do Verwaltungsgericht Chemnitz (Niemcy).

B — *Sprawy od C-334/06 do C-336/06*

30. Obywatelom niemieckim M. Zerchemu, S. Schubertowi i M. Seukemu cofnięto niemieckie prawa jazdy nakazem karnym, zakazując im jednocześnie ubiegania się o nowe prawa jazdy przez okres wielomiesięczny z tego powodu, że kierowali oni pojazdami pod wpływem alkoholu.

31. Następnie, z powodu nieprzedstawienia pozytywnej opinii medyczno-psychologicznej, wnioski tych trzech zainteresowanych osób o ponowne wydanie prawa jazdy zostały odrzucone.

32. Po upływie okresu zakazu M. Zerche, S. Schubert i M. Seuke otrzymali prawa jazdy w Republice Czeskiej. Na każdym z tych trzech praw jazdy znajdowały się ich adresy w Niemczech.

33. Organy niemieckie, po uzyskaniu informacji o istnieniu tych trzech nowych praw jazdy, zobowiązały ich właścicieli do przedstawienia opinii medyczno-psychologicznej. Ponieważ nie podporządkowali się oni temu nakazowi, niemieckie organy administracyjne pozbawiły ich prawa korzystania z czeskich praw jazdy na terytorium Niemiec.

34. W związku z tym, że postępowanie odwoławcze okazało się bezskuteczne, M. Zerche, S. Schubert i M. Seuke wnieśli skargi do Verwaltungsgericht Chemnitz.

III — Pytania prejudycjalne

35. W sprawie C-329/06 Verwaltungsgericht Sigmaringen postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 1 ust. 2 i art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 należy interpretować w ten sposób, że cofnięcie prawa jazdy przez organ administracyjny w państwie miejsca zamieszkania z powodu braku zdolności do kierowania pojazdami nie stoi na przeszkodzie wydaniu prawa jazdy przez inne państwo członkowskie i czy państwo miejsca zamieszkania musi co do zasady uznać takie prawo jazdy?

2) Czy art. 1 ust. 2 w związku z art. 7 ust. 1 lit. a), art. 8 ust. 2 i 4 oraz załącznikiem III do dyrektywy 91/439 należy interpretować w ten sposób, że państwo miejsca zamieszkania nie ma obowiązku uznania prawa jazdy, które posiadacz po cofnięciu mu prawa jazdy w państwie miejsca zamieszkania wyłudził, bowiem

nie przedstawił dowodu, że odzyskał zdolność do kierowania, celowo wprowadził w błąd właściwy w sprawach prawa jazdy organ w państwie wydającym lub działał w utajonym porozumieniu z funkcjonariuszami państwa wydającego?

Jeżeli odpowiedź będzie przecząca:

- 3) Czy art. 1 ust. 2 i art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 należy interpretować w ten sposób, że państwo miejsca zamieszkania, po cofnięciu prawa jazdy przez jego organy administracyjne, może tymczasowo zawiesić ważność prawa jazdy wydanego w innym państwie członkowskim lub może zakazać posługiwania się nim do czasu sprawdzenia przez państwo wydające, czy nie zachodzi potrzeba cofnięcia prawa jazdy uzyskanego z naruszeniem prawa?."
- 2) Czy art. 1 ust. 2 w związku z art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie może odmówić uznania na swoim terytorium prawa jazdy wydanego w innym państwie członkowskim, jeżeli uprzednio [właściwe] organy administracyjne cofnęły wydane przez siebie prawo jazdy na terytorium tegoż pierwszego państwa członkowskiego w sytuacji, gdy zgodnie z przepisami pierwszego państwa członkowskiego w przypadku administracyjnego cofnięcia lub unieważnienia prawa jazdy nie ma terminu do jego ponownego wydania i gdy roszczenie o ponowne wydanie prawa jazdy powstaje dopiero wówczas, gdy zainteresowany na zarządzenie władz administracyjnych przedłoży dowód zdolności do kierowania w postaci opinii medyczno-psychologicznej, bliżej określonej przepisami krajowymi?

36. W sprawie C-343/06 Verwaltungsgericht Chemnitz postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

Jeśli odpowiedź będzie przecząca:

- „1) Czy zgodnie z art. 1 ust. 2 w związku z art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 państwo członkowskie może żądać od posiadacza prawa jazdy wydanego w innym państwie członkowskim, aby złożył on wniosek do krajowych organów administracyjnych o uznanie prawa do posługiwania się tym dokumentem na jego terytorium w sytuacji, gdy posiadaczowi prawa jazdy cofnięto prawo jazdy w kraju lub zostało ono w inny sposób unieważnione?
- 3) Czy art. 1 ust. 2 w związku z art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie może odmówić uznania na swoim terytorium prawa jazdy wydanego w innym państwie członkowskim,

jeżeli uprzednio organy administracyjne na terytorium danego państwa członkowskiego cofnęły wydane przez siebie prawo jazdy bądź zostało ono unieważnione, bądź, gdy z przyczyn obiektywnych (brak miejsca zamieszkania w państwie członkowskim wydającym prawo jazdy, odmowne załatwienie wniosku o wydanie prawa jazdy na terytorium danego państwa członkowskiego) należy przypuszczać, że poprzez uzyskanie [europejskiego prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie] miało nastąpić obejście ścisłych wymogów materialnych krajowego postępowania dotyczącego ponownego wydania prawa jazdy, w szczególności badania medyczno-psychologicznego?”.

37. W sprawach C-335/06 i C-336/06 Verwaltungsgericht Chemnitz postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy zgodnie z art. 1 ust. 2 w związku z art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 państwo członkowskie może żądać od posiadacza prawa jazdy wydanego w innym państwie członkowskim, aby złożył on do krajowych organów administracyjnych wniosek o uznanie jego uprawnienia do posługiwania się tym prawem jazdy na terytorium kraju, jeżeli uprzednio temu posiadaczowi prawa jazdy [wydanego przez inne państwo członkowskie] cofnięto prawo jazdy w kraju lub zostało ono w inny sposób unieważnione?

Jeżeli odpowiedź będzie przecząca:

2) Czy art. 1 ust. 2 w związku z art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie może odmówić uznania prawa jazdy wydanego w innym państwie członkowskim, jeżeli wydane przez pierwsze państwo prawo jazdy zostało uprzednio zainteresowanemu cofnięte w tymże państwie członkowskim lub unieważnione w sytuacji, gdy zarządzone w związku z tym okres zakazu ponownego ubiegania się o prawo jazdy upłynął przed wydaniem prawa jazdy w drugim państwie członkowskim i jeżeli na podstawie obiektywnych przesłanek (brak miejsca zamieszkania w państwie wydającym prawo jazdy, bezskuteczny wniosek o ponowne wydanie prawa jazdy w kraju) należy przypuszczać, że uzyskanie europejskiego prawa jazdy w innym państwie członkowskim służyło obejściu ścisłych wymogów materialnych krajowego postępowania dotyczącego ponownego wydania prawa jazdy, w szczególności badania medyczno-psychologicznego?”.

38. Pytanie przedłożone przez Verwaltungsgericht Chemnitz w sprawie C-334/06 jest takie samo jak drugie pytanie postawione przez ten sąd w sprawach C-335/06 i C-336/06.

IV — Analiza

39. W postępowaniach przed sądami krajowymi nasuwa się pytanie, czy przepisy art. 1 ust. 2 i art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one temu, by państwo członkowskie odmawiało uznania prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie na tej podstawie, że w tym pierwszym państwie członkowskim cofnięto prawo jazdy jego posiadaczowi z powodu kierowania pojazdem pod wpływem narkotyków lub alkoholu z jednoczesnym, bądź nie, nałożeniem okresowego zakazu ubiegania się o prawo jazdy, a ponowne wydanie prawa jazdy w tym pierwszym państwie członkowskim jest uzależnione od pomyślnego przejścia badania medyczno-psychologicznego.

40. Komisja Wspólnot Europejskich stoi na stanowisku, że państwo członkowskie przyjmujące co do zasady nie powinno badać, czy zostały spełnione warunki wydania prawa jazdy, w przypadku gdy zostało ono wydane przez inne państwo członkowskie zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy. Niemniej Komisja dodaje, że jeżeli państwo wydające uważa, iż prawo jazdy zostało wydane z naruszeniem prawa wspólnotowego, to posiadacz tego prawa jazdy nie może w takim przypadku powoływać się na zasadę wzajemnego uznawania.

41. W każdym razie Komisja uważa, że państwo członkowskie przyjmujące dysponuje innymi środkami pozwalającymi na sprzeciwienie się uznaniu takiego prawa jazdy. Państwo to mogłoby cofnąć takie prawo jazdy na podstawie art. 8 ust. 2 wspomnianej

dyrektywy z uwagi na niezgodne z prawem zachowanie posiadacza prawa jazdy po wydaniu drugiego dokumentu. Ponadto państwo członkowskie przyjmujące mogłoby również na podstawie art. 12 ust. 3 dyrektywy 91/439 poinformować państwo wydające o istniejących uchybieniach lub wnieść skargę przeciwko temu państwu członkowskiemu na podstawie art. 227 WE.

42. Nie podzielam poglądów Komisji, a to z następujących powodów:

43. Dyrektywa 91/439 realizuje dwa cele, tj. zapewnienie bezpieczeństwa i ułatwienie swobodnego przepływu osób. Choć żaden z nich nie ma charakteru nadrzędnego, czemu nikt nie przeczy, to nie do pomyślenia byłoby ułatwienie przepływu osób kosztem ich bezpieczeństwa.

44. W odniesieniu do niniejszych spraw najistotniejsze są przepisy tej dyrektywy dotyczące zapobiegania niebezpieczeństwu, jakie sprowadzają na innych użytkowników drogi osoby nadużywające alkoholu i narkotyków lub od nich uzależnione.

45. Potwierdzają to w sposób wyjątkowo jasny przepisy tejże dyrektywy lub jej załączników, przewidujące i opisujące instrumenty przeznaczone do zwalczania zagrożenia stwarzanego przez takich kierowców, za pomocą których pozbawia się ich uprawnienia do

kierowania do czasu, aż nie będą stwarzać zagrożenia, lub do czasu wprowadzenia lub przestrzegania środków zapobiegających jego wystąpieniu lub nawrotom.

46. Artykuł 7 ust. 1 lit. a) dyrektywy 91/439 odsyła do jej załącznika III. Otóż pkt 14 i 15 tego załącznika zakazują wydawania lub przedłużania prawa jazdy osobie uzależnionej od alkoholu lub narkotyków bądź osobie, która choć nieuzależniona, przyjmuje alkohol lub narkotyki lub nadużywa ich regularnie⁸.

47. W Republice Czeskiej zdolność do kierowania pojazdami z punktu widzenia medycznego definiuje ustawa nr 361/2000 o ruchu drogowym. Zgodnie z przepisami tej ustawy zdolność do kierowania pojazdami z punktu widzenia medycznego polega na zdolności fizycznej i psychicznej. Zdolność ta jest oceniana na wniosek kandydata na prawo jazdy przez lekarza, który wydaje zaświadczenie lekarskie o zdolności wnioskodawcy do kierowania.

48. Zaświadczenie wydane przez lekarza powinno brać pod uwagę oświadczenia wnioskodawcy i badanie jego stanu zdrowia.

49. Wymieniona ustawa nr 361/2000 o ruchu drogowym wyklucza uzyskanie prawa jazdy przez osoby cierpiące na zaburzenia zachowania związane z uzależnieniem od alkoholu lub substancji psychotropowych.

50. Wydaje się więc, że w sprawach przed sądami krajowymi pięciu posiadaczy czeskiego prawa jazdy przedstawiło właściwym organom czeskim zwykle zaświadczenie lekarskie potwierdzające ich zdolność do kierowania.

51. Moim zdaniem dyrektywa 91/439, która ustala minimalne warunki wymagane do uzyskania prawa jazdy, nie nakazuje, by państwa członkowskie żądały od kandydata na prawo jazdy czegoś więcej niż zwykłego zaświadczenia lekarskiego o zdolności do kierowania wystawionego przez lekarza.

52. Rzeczywiście, rozsądnie rzecz biorąc, nie można wymagać od każdego państwa członkowskiego, by mimo braku jakichś szczególnych symptomów ujawnionych podczas zwykłego badania lekarskiego właściwe organy poddawały systematycznej kontroli każdego kandydata, nakazując mu między innymi zbadanie krwi w celu sprawdzenia, czy nie jest pod wpływem narkotyków lub alkoholu.

53. Uważam natomiast, że badanie pod kątem medycznym zdolności do kierowania powinno być pogłębione w sytuacji, gdy np. inaczej jak w poprzednim przypadku posiadacz prawa jazdy spowodował wypadek po zażyciu narkotyków lub spożyciu alkoholu

⁸ — Zobacz pkt 14, pkt 14.1 akapit pierwszy, pkt 15 i 15.1 opisanego załącznika III.

i gdy jego prawo jazdy zostało mu z tego powodu cofnięte, gdy jest to wiadome lub gdy zachowanie tej osoby może wskazywać, że jest ona najprawdopodobniej uzależniona od takich substancji.

który na terytorium poprzednio wymienionego państwa członkowskiego podlega środkowi polegającemu na ograniczeniu, zawieszeniu, cofnięciu lub unieważnieniu prawa jazdy.

54. Moim zdaniem prawodawca wspólnotowy w pkt 14 i 15 załącznika III do dyrektywy 91/439 miał na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach, czyli uniemożliwienie, by osoby niezdolne do kierowania z powodu zażywania niebezpiecznych substancji mogły otrzymać prawo jazdy.

58. Przepis ten zmierza do poprawy bezpieczeństwa na drogach — celu wyznaczonego przez tę dyrektywę. Pozwala on państwu członkowskiemu zabezpieczyć się przed tym, by osoby, które uważa za niezdolne do kierowania z uwagi na stwarzane zagrożenie, nie mogły korzystać z prawa jazdy wydanego w innym państwie członkowskim.

55. Wymieniona dyrektywa, aby osiągnąć wyznaczone w niej cele, stworzyła wspólną dla wszystkich państw członkowskich procedurę wydawania praw jazdy i pozwala, w przypadku tak wydanych praw jazdy, korzystać z dobrodziejstwa zasady wzajemnego uznawania⁹.

59. Poza tym jako rozszerzenie wprowadzonej przez nią zasady wzajemnego uznawania, dyrektywa ta nakłada na państwa członkowskie również obowiązek lojalnej współpracy przejawiający się zwłaszcza w szczególnie jasnych normach zawartych, po pierwsze, w jej art. 2 ust. 2, a po drugie, w art. 12 ust. 3.

56. W stosowaniu zasady wzajemnego uznawania istnieją jednak ograniczenia.

60. Artykuł 2 ust. 2 dyrektywy 91/439 przewiduje, że państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki dla uniknięcia ryzyka podrabiania praw jazdy.

57. Otóż art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 przewiduje, że państwo członkowskie może odmówić uznania ważności jakiegokolwiek prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie posiadaczowi prawa jazdy,

61. Artykuł 12 ust. 3 tej dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie do wzajemnej pomocy w stosowaniu przepisów tejże dyrektywy poprzez wymianę, w razie takiej potrzeby, informacji dotyczących zarejestrowanych u nich praw jazdy.

⁹ — Zobacz art. 1 ust. 2 dyrektywy 91/439.

62. Rozstrzygając w przeszłości różnorodne kwestie odnoszące się w szczególności do zasady wzajemnego uznawania Trybunał miał okazję do rozbudowania orzecznictwa wskazującego zwłaszcza na obligatoryjny charakter wzajemnego uznania, zakazujący państwom przyjmującym kontrolowania postępowania przeprowadzonego w kraju wydającym.

63. Rzeczywiście, poczynając od wyroku w sprawie *Skanavi i Chryssanthakopoulos*¹⁰, Trybunał orzekł o obowiązywaniu zasady wzajemnego uznawania praw jazdy bez żadnych formalności, co podtrzymał również w wyrokach w sprawach *Awoyemi*¹¹ oraz *Komisja przeciwko Niderlandom*¹².

64. Trybunał wskazał ponadto w tych dwóch wyrokach, że przewidziany przez dyrektywę 91/439 obowiązek wzajemnego uznawania jest obowiązkiem jasnym i bezwarunkowym, który nie zostawia państwom członkowskim żadnej swobody działania, jeśli chodzi o kroki, jakie mogą podjąć, aby się do niego zastosować¹³.

65. Odmienne rozwiązanie pociągałoby za sobą pogrzebanie niezbędного wzajemnego zaufania pomiędzy państwami

członkowskimi, którego wymaga stosowanie zasady wzajemnego uznania¹⁴.

66. Jednak kwestie przedstawione dzisiaj do rozstrzygnięcia Trybunałowi pod każdym względem różnią się od spraw, w których Trybunał orzekał do tej pory.

67. W ww. wyroku w sprawie *Kapper* Trybunał przyznał bowiem, że państwo przyjmujące nie powinno badać, czy wszystkie wymagane warunki otrzymania prawa jazdy zostały spełnione, a w szczególności warunek dotyczący normalnego miejsca zamieszkania posiadacza prawa jazdy. Obowiązek tego badania spoczywa na państwie członkowskim wydającym, które posiada wyłączną kompetencję do badania, czy przy wydawaniu praw jazdy przestrzega się wymaganych warunków¹⁵.

68. Jeżeli chodzi o stosowanie art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 w ww. wyroku w sprawie *Kapper* Trybunał uznał, że państwo członkowskie nie może osobie, w stosunku do której na jego terytorium zastosowano środek polegający na cofnięciu lub unieważnieniu prawa jazdy uprzednio wydanego przez to państwo, w nieskończoność odmawiać uznania ważności prawa jazdy wydanego po upływie okresu tymczasowego zakazu ubiegania się o prawo jazdy¹⁶.

10 — Wyrok z dnia 29 lutego 1996 r. w sprawie C-193/94, Rec. s. I-929, pkt 26.

11 — Wyrok z dnia 29 października 1998 r. w sprawie C-230/97, Rec. s. I-6781, pkt 41.

12 — Wyrok z dnia 10 lipca 2003 r. w sprawie C-246/00, Rec. s. I-7485, pkt 60.

13 — Zobacz ww. wyroki w sprawach: *Awoyemi*, pkt 42 i *Komisja przeciwko Niderlandom*, pkt 61.

14 — Zobacz pkt 35–40 opinii rzecznika generalnego P. Légera w sprawie *Kapper* (wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-476/01, Rec. s. I-5205).

15 — Zobacz pkt 46–48 oraz przytoczone tam orzecznictwo.

16 — Zobacz ww. wyrok w sprawie *Kapper*, pkt 76 i postanowienie z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie C-227/05 *Halbritter*, pkt 37.

69. Niemniej należy przypomnieć, że w ww. wyroku w sprawie Kapper państwo członkowskie przyjmujące odmawiało uznania prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie tylko z uwagi na jeden powód, a mianowicie niespełnienie przewidzianego w art. 7 ust. 1 lit. b) dyrektywy 91/439 wymogu miejsca zamieszkania.

70. Moim zdaniem, nie można tego wymogu stawiać w jednym rzędzie z wymogiem zdolności do kierowania z punktu widzenia medycznego, z czym mamy do czynienia w niniejszych sprawach. Miejsce zamieszkania, czy to na terytorium państwa członkowskiego przyjmującego, czy to na terytorium państwa członkowskiego wydającego, nie wpływa w żaden sposób na bezpieczeństwo użytkowników dróg, w przeciwieństwie do zachowania stwarzającego zagrożenie, takiego jak zachowanie pięciu zainteresowanych w niniejszych sprawach.

71. Zatem dzisiaj przedmiotem rozstrzygnięcia są okoliczności, w których posiadacz prawa jazdy, mimo środków ograniczających powziętych w stosunku do niego z powodu jego uzależnienia od alkoholu i narkotyków, otrzymał prawo jazdy w jednym z państw członkowskich, bez uwzględnienia reguł ustalonych w dyrektywie.

72. Zbadanie okoliczności faktycznych w postępowaniach przed sądami krajowymi pozwala jednoznacznie stwierdzić, że posiadacze spornych praw jazdy próbowali obejść przepisy prawa.

73. Przede wszystkim, jak wyjaśnia A. Wiedemann w swoich uwagach, rzeczywiście wydaje się, iż zainteresowani skierowali się do Republiki Czeskiej, wiedząc, że do wydania nowego prawa jazdy nie jest tam wymagane badanie medyczno-psychologiczne wymagane w Niemczech oraz że nie będą musieli ujawniać powodów, dla których cofnięto im niemieckie prawa jazdy.

74. Należy też w tym względzie zauważyć, że wiedza taka jest powszechna, ponieważ istnieją wyspecjalizowane strony internetowe w języku niemieckim, które informują, iż badanie to zwane „Idiotentest” nie jest wymagane przy wydawaniu prawa jazdy w Republice Czeskiej¹⁷.

75. Poza tym A. Wiedemann wyjaśnia, że rozpoczął terapię grupową, aby rozwiązać swoje problemy z narkotykami, jednak zaprzestał tej terapii, gdy dowiedział się, że badanie medyczno-psychologiczne nie jest wymagane w Republice Czeskiej.

76. Z tych wszystkich okoliczności wynika, że przepisy dyrektywy 91/439, które, w przypadku gdy zasadnicze przewidziane w niej formalności towarzyszące wydaniu dokumentu uprawniającego do kierowania są przestrzegane, wydają się drugorzędne, stają się przepisami pierwszorzędnej wagi w sytuacji obejścia prawa. Z okoliczności

17 — Zobacz w szczególności stronę www.fahrschulvermittlung.com.

tych wynika też, że to właśnie bez zrzecznego ominięcia tych przepisów nie doszłoby do omawianego obejścia prawa.

77. Taki charakter ma norma dotycząca właściwości organów państwa członkowskiego wydającego zawarta w art. 7 ust. 1 lit. b) dyrektywy 91/439.

78. Warunek zamieszkiwania na terytorium państwa członkowskiego wydającego prawo jazdy przez co najmniej sześć miesięcy poprzedzających otrzymanie prawa jazdy okazuje się niezbędny, aby przeprowadzić wymagane przez dyrektywę badania lekarskie oraz zapytania i wymienić niezbędne informacje stosownie do art. 12 ust. 3 tej dyrektywy.

79. Z tych też względów ww. orzeczenie w sprawie Kapper nie może służyć tutaj za odniesienie, bowiem okoliczności sporu są całkowicie odmienne.

80. Z tych samych powodów zasada wzajemnego uznawania nie znajdzie w tych przypadkach swojego zwykłego i tradycyjnego zastosowania.

81. W tych przypadkach takie zastosowanie w konsekwencji ułatwiłoby obejście prawa lub by je usankcjonowało, jednocześnie

wzmagając potencjalne niebezpieczeństwo i prowadząc bezpośrednio do skutków przeciwnych niż te zamierzone przez dyrektywę 91/439 i w niej wyrażone, jak poprawa bezpieczeństwa na drogach.

82. W takiej sytuacji, kierując się już nie tylko przepisami prawa, ale też zdrowym rozsądkiem, należy przyjąć, że obejście prawa eliminuje wzajemne zaufanie, i przyznać państwu członkowskim uprawnienie do kontrolowania, czy spełnione zostały warunki uzyskania prawa jazdy.

83. W celu osiągnięcia poprawy bezpieczeństwa już sam charakter norm wprowadzonych w dyrektywie 91/439 zmusza, by co najmniej w istotnych kwestiach wyraźnie wskazanych przez dyrektywę wzajemnemu uznawaniu praw jazdy odpowiadało wzajemne uznawanie nieważnienia lub zawieszenia tychże praw jazdy czy innych środków ograniczających prawo do kierowania, orzeczonych z powodów, dla których dyrektywa wymaga przeprowadzenia przez państwa członkowskie takiej samej kontroli zdolności do kierowania.

84. Te uzupełniające formy wzajemnego uznania mają moim zdaniem charakter zobowiązania ciążącego na państwach członkowskich. Wynika ono z art. 2 ust. 2 dyrektywy 91/439, który nakazuje im podjąć wszelkie niezbędne środki dla uniknięcia ryzyka podrabiania praw jazdy. Otóż nie widzę powodu, dla którego pojęcie podrabiania miałoby się pokrywać tylko z pojęciem istotnej zmiany dokumentu administracyjnego.

85. Aby pojęcie to nie straciło całkowicie skuteczności, powinno obejmować również sytuacje, w których osoba nieuczciwa uzyskuje podstępem dokument administracyjny, który, uchodząc za prawdziwy, poświadcza istnienie uprawnienia, którego ta osoba w rzeczywistości jest pozbawiona.

86. Ten ciążyący na państwach członkowskich obowiązek w konsekwencji pociąga za sobą obowiązek wymiany informacji przewidziany w art. 12 ust. 3 dyrektywy 91/439. Do państw członkowskich należy określenie warunków wprowadzenia go w życie.

87. W przeciwnym razie warunki te określiłby prawodawca wspólnotowy na podstawie zasady subsydiarności, co nie powinno okazać się bardziej skomplikowane niż wprowadzenie istniejącego już pomiędzy niektórymi państwami członkowskimi systemu informacji o wpisach w rejestrach karnych, które obecnie powinny zawierać niezbędne informacje dotyczące orzeczeń sądowych w przedmiocie ograniczenia, zawieszenia lub cofnięcia uprawnienia do kierowania.

88. Tymczasem uważam, iż obiektywnie rzecz biorąc, do czasu wprowadzenia tych ujednoczonych warunków państwo członkowskie, które może choćby z ostrożności uznać, że przewidziane przez dyrektywę 91/439 reguły ochrony osób trzecich nie zostały zachowane, ma prawo skontrolować, czy zostały spełnione warunki niezbędne dla zastosowania zasady wzajemnego uznania.

89. Mamy do czynienia z takim przypadkiem w sytuacji, gdy z dokumentu prawa jazdy wynika, iż warunek minimalnego czasu rzeczywistego zamieszkiwania w kraju określony w art. 7 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy nie został spełniony i że zainteresowany na terytorium państwa członkowskiego kontrolującego podlegał cofnięciu prawa jazdy z jednoczesnym zobowiązaniem do przeprowadzenia badania medyczno-psychologicznego przed ponownym wydaniem prawa jazdy.

90. Uważam, że w tym zakresie państwo członkowskie kontrolujące w razie wątpliwości jest uprawnione do zwrócenia się o zweryfikowanie ważności wydanego dokumentu do państwa członkowskiego wydającego, jako że tylko ono ma prawo rozstrzygnąć tę kwestię.

91. W niniejszych sprawach polegałoby to na tym, że państwo członkowskie wydające, biorąc pod uwagę okoliczności, które doprowadziły do cofnięcia pierwszego prawa jazdy oraz zagrożenie dla innych użytkowników dróg, winno sprawdzić, czy posiadacz prawa jazdy przeszedł badanie lekarskie porównywalne z badaniem medyczno-psychologicznym.

92. Jeżeli w państwie wydającym zostało przeprowadzone badanie sprawdzające zdolność medyczną posiadacza prawa jazdy do kierowania, w szczególności pod kątem uzależnienia od narkotyków i alkoholu, przedstawiające poziom porównywalny z poziomem wymaganym w pierwszym państwie członkowskim, to uważam,

że pierwsze państwo członkowskie powinno uznać wydane w ten sposób prawo jazdy na zasadzie art. 1 ust. 2 dyrektywy 91/439.

93. Natomiast, jeżeli państwo członkowskie wydające przekaze pierwszemu państwu członkowskiemu, że nie miało informacji o przeszłości posiadacza prawa jazdy i że z tego powodu nie przeprowadzono jakiegokolwiek pogłębionego badania lekarskiego na potwierdzenie, że kandydat ponownie jest zdolny do kierowania, uważam, że w drodze wyjątku pierwsze państwo członkowskie może na podstawie art. 8 ust. 2 i 4 tej dyrektywy odmówić uznania ważności tegoż prawa jazdy, biorąc pod uwagę ujawnione zagrożenie stwarzane przez tego posiadacza.

94. Moim zdaniem uprawnienie właściwych organów do kontrolowania kierowcy posiadającego prawo jazdy wydane przez inne państwo członkowskie i do sprawdzenia w danym przypadku ważności tego prawa jazdy poprzez zwrócenie się do organów państwa członkowskiego wydającego nie pozostaje w sprzeczności z zasadą wzajemnego uznawania.

95. Można by sądzić inaczej jedynie w przypadku, gdyby państwo członkowskie dokonujące kontroli z urzędu nie uznawało ważności prawa jazdy lub gdyby nie uznawało ważności prawa jazdy, mimo że kontrola nie wykazała niczego nadzwyczajnego.

96. Sama Komisja w jednej z rekomendacji kładła nacisk na fakt, że kontrola, a w szczególności kontrola transgraniczna jest ważnym

i efektywnym środkiem prewencji i sposobem na zmniejszenie liczby wypadków¹⁸.

97. Nieprzyznanie takiego uprawnienia państwu członkowskiemu moim zdaniem byłoby sprzeczne z celem poprawy bezpieczeństwa drogowego, do którego dąży dyrektywa 91/439 i który zaleca Komisja¹⁹.

98. Poza tym Komisja przypominała, że największą troskę użytkowników dróg wzbudza brak bezpieczeństwa na drogach i że spośród wszystkich środków transportu najwyraźniej transport samochodowy jest najbardziej niebezpieczny i kosztuje najwięcej istnień ludzkich²⁰.

99. Komisja wskazała również, że to do państw członkowskich należy podjęcie działań niezbędnych dla osiągnięcia zadań wyznaczonych w białej księdze, czyli zmniejszenia o połowę liczby zabitych na drogach²¹.

18 — Zobacz rekomendację Komisji w sprawie stosowania przepisów w dziedzinie bezpieczeństwa drogowego z dnia 6 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 111, s. 75).

19 — Zobacz białą księgę Komisji z dnia 12 września 2001 r. zatytułowaną „Europejska polityka transportowa w perspektywie 2010 roku: czas na dokonanie wyboru” [COM(2001) 370 wersja ostateczna]. Przypomnijmy również publikację Komisji zatytułowaną „Uratować 20 000 istnień na naszych drogach. Wspólna odpowiedzialność”, dostępną na stronie internetowej http://ec.europa.eu/transport/roadsafety_library/rsap/rsap_fr.pdf, przygotowaną w ramach programu działań europejskich dla bezpieczeństwa drogowego — Obniżenie o połowę liczby ofiar na drogach w Unii Europejskiej od chwili obecnej do 2010 r.: wspólna odpowiedzialność [COM(2003) 311 wersja ostateczna].

20 — Zobacz białą księgę, op.cit., s. 70.

21 — Ibidem, s. 73.

100. Pod tym względem przypadek A. Wiedemanna wskazuje, że nie udało się uniknąć niebezpieczeństwa, skoro niespełna miesiąc po uzyskaniu czeskiego prawa jazdy ponownie spowodował on wypadek na terytorium Niemiec.

101. Takie rozwiązanie nie wydaje się sprzeczne z orzecznictwem Trybunału.

102. Jak widzieliśmy, w ww. wyroku w sprawie Kapper przedmiotem sporu była jedynie przesłanka miejsca zamieszkania.

103. Można by również zarzucić, iż w ww. postanowieniu w sprawie Halbritter Trybunał powtórnie przyjął, że państwa członkowskie nie mają uprawnienia do ponownej weryfikacji przestrzegania warunków wydania prawa jazdy i że w tym konkretnie przypadku chodziło o warunek dotyczący zdolności do kierowania z punktu widzenia medycznego²².

104. Jednak w odróżnieniu od niniejszych spraw w stanie faktycznym będącym podstawą wydania postanowienia w sprawie Halbritter organy państwa wydającego zweryfikowały wcześniej pod kątem medycznym zdolność posiadacza prawa jazdy do kierowania, badając konkretnie, czy nie znajdował się on jeszcze pod wpływem narkotyków²³.

105. Wobec przeprowadzenia takiej weryfikacji przez organy austriackie uznające, że wnioskodawca był zdolny do kierowania pod względem medycznym, Republika Federalna Niemiec nie miała już prawa wymagać od posiadacza prawa jazdy przeprowadzenia badania medyczno-psychologicznego i odmówić uznania tego prawa jazdy.

106. Niniejsze sprawy różnią się też okolicznościami faktycznymi od sprawy Kremer²⁴, gdyż tam Republika Federalna Niemiec z urzędu odmówiła uznania prawa jazdy wydanego przez Królestwo Belgii, nie sprawdzając wcześniej, czy Królestwo Belgii weryfikowało pod względem medycznym niezbędną zdolność do kierowania.

107. Poza tym Verwaltungsgericht Sigmaringen postawił Trybunałowi pytanie, czy państwo członkowskie, na którego terytorium posiadacz prawa jazdy podlegał środkowi w postaci cofnięcia pierwszego prawa jazdy, może w czasie badania przez państwo członkowskie wydające warunków otrzymania prawa jazdy zastosować środki tymczasowe zmierzające do zawieszenia drugiego prawa jazdy.

108. Według mnie do czasu podjęcia decyzji przez państwo członkowskie wydające państwo członkowskie, które dokonało kontroli, słusznie może zastosować środek w postaci cofnięcia spornego prawa jazdy jako niezbędny środek ochrony osób trzecich.

22 — Zobacz pkt 34 tego postanowienia.

23 — Zobacz pkt 31 tego samego postanowienia.

24 — Postanowienie z dnia 28 września 2006 r. w sprawie C-340/05.

109. Moim zdaniem nie do pomyślenia jest, by trzeba było dopuścić do kolejnego wypadku lub kolejnego przestępstwa, aby zezwolić na działanie państwu członkowskiemu, które dokonało kontroli.

110. Stanowisko odmienne prowadziłyby do zanegowania całej polityki prewencyjnej, która, jak wiemy, powinna zajmować pierwszorzędną miejsce w dziedzinie bezpieczeństwa drogowego, i powodowałyby uzasadnione zdziwienie opinii publicznej, wzbudzając wątpliwości co do skuteczności i użyteczności działań wspólnotowych.

111. Ze względu na te wszystkie argumenty proponuję następujące odpowiedzi na przedłożone pytania:

112. Jeżeli danej osobie cofnięto prawo jazdy w państwie członkowskim z tego powodu,

że kierowała ona pojazdem pod wpływem alkoholu lub narkotyków, jak również z tego powodu, że ponowne wydanie prawa jazdy, z uwagi na stwarzane przez nią zagrożenie, zostało uzależnione od pomyślnego przejścia badania medyczno-psychologicznego, to to państwo członkowskie może na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 odmówić uznania ważności prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie, jeżeli nie przeprowadziło ono badania, którego poziom byłby porównywalny z badaniem wymaganym w tym pierwszym państwie członkowskim.

113. Ponadto art. 1 ust. 2 i art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 należy rozumieć w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one temu, by państwa członkowskie podejmowały środki tymczasowe, takie jak zawieszenie prawa jazdy na czas zbadania przez państwo członkowskie wydające, czy zostały spełnione warunki otrzymania tego prawa jazdy, jeżeli jego posiadacz przejawia zachowania potencjalnie niebezpieczne.

V — Wnioski

114. Uwzględniając powyższe uwagi, proponuję, aby Trybunał odpowiedział w następujący sposób na pytania przedłożone przez Verwaltungsgericht Sigmaringen i Verwaltungsgericht Chemnitz:

Artykuły 1 ust. 2 oraz art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy Rady 91/439/EWG z dnia 29 lipca 1991 r. w sprawie praw jazdy należy rozumieć w ten sposób, że nie sprzeciwiają się

one temu, by państwo członkowskie odmówiło uznania ważności prawa jazdy wydanego przez inne państwo członkowskie, gdy posiadaczowi tego prawa jazdy w tym pierwszym państwie członkowskim cofnięto prawo jazdy z tego powodu, że kierował on pojazdem pod wpływem alkoholu lub narkotyków, jak również z tego powodu, że ponowne wydanie mu prawa jazdy z uwagi na stwarzane przez niego zagrożenie zostało uzależnione od pomyślnego przejścia badania medyczno-psychologicznego i jeżeli w państwie członkowskim wydającym prawo jazdy nie przeprowadzono badania, którego poziom byłby porównywalny z badaniem wymaganym w tym pierwszym państwie.

Ponadto art. 1 ust. 2 i art. 8 ust. 2 i 4 dyrektywy 91/439 należy rozumieć w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one temu, by państwa członkowskie podejmowały środki tymczasowe, takie jak zawieszenie prawa jazdy na czas badania przez państwo członkowskie wydające, czy zostały spełnione warunki uzyskania tego prawa jazdy, jeżeli jego posiadacz przejawia zachowania potencjalnie niebezpieczne.